

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE.
HÉT ÓRA 2.00 KORONA, NEGYPÉNEZRE 3 KORONA.
FELÉVE 15 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 25 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELKÉPŐ SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNY
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 4.

Wilson válaszolt Németországnak

A fegyverszünet megkötése előtt a megszállott területek kiűritését követeli — A monarchia még nem kapott választ

Budapest, október 9. Hágából, egyidejűen Berlinből is híre érkezett annak, hogy Németország már megkapta Wilson elnök válaszát békejegyzékére. Wilson elnök válasza Németország jegyzékére a következő:

Mielőtt válasz lenne adható, az elnök előzetesen a következő kérdéseket veti föl: Vajon a német kormány úgy értelmezi-e jegyzékét, hogy mindazon feltételeket, amelyeket az elnök a január 8-iki kongresszushoz intézett üzenetében följajánlott, elfogadja és hogy a följajánlott megbeszéléseknek az lenne a céljuk, hogy e feltételeknek gyakorlati keresztülvitelét szabályozzák?

Az Egyesült Államok elnöke kijelenti, hogy mindaddig nem egyezhet bele a fegyverszünetbe, amíg a megszállott területeket ki nem űritik. Az elnök tudni óhajtja, hogy a birodalmi kancellár amaz alkotmányos tényezők nevében beszél-e, akik eddig a háborút vezették.

Washington, október 9. Lansing államtitkárnak a svájci diplomáciai ügyvivőhöz intézett jegyzéke, amely a német birodalmi kancellár jegyzékére adott választ tartalmazza, a következő:

Uram! Van szerencsém az elnök nevében elismerni október 6-iki jegyzékének átvételét, amely a német kormánynak az elnökhöz intézett közlését magában foglalja és az elnök megbízott azzal, kérem fel Önt, hogy a birodalmi kancellárnak a következő közlést tegye:

Mielőtt az elnök a német kormány kérésére válaszolna és hogy ez a válasz olyan őszinte és egyenes lehessen, ahogyan azt a benne foglalt fontos érdekek megkövetelik, szükségesnek tartja az Egyesült Államok elnöke, hogy megbizonyosodjék a birodalmi kancellár jegyzékének pontos értelméről. Azt véli-e a birodalmi kancellár, hogy a császári német kormány azokat a feltételeket, amelyeket az elnök a kongresszushoz intézett január 8-iki üzenetében és az azt követő üzenetekben lefektetett, elfogadja és hogy a diskusszióba hocsátkozásnak célja az, hogy alkalmazásuk praktikus részletei felől megegyezést létesítsenek?

Az Egyesült Államok elnöke kötelezettnek érzi magát a fegyverszünet-javaslatra kijelenteni, hogy nem érzi magát jogosultnak, hogy azoknak a kormányoknak, amelyekkel az Egyesült Államok kormánya a központi hatalmak ellen szövetségre lépett, fegyverszünetet javasoljon mindaddig, amíg ezeknek a hatalmaknak hadseregei azok földjén állanak. A jóhiszeműsége minden diskusszióknak természetesen a központi hatalmak hozzájárulásától függ, hogy csapatokat a megszállott területekről mindenhol visszavonják. Az elnök azt hiszi, hogy jogosítva van arra a kérdésre is, vajon a kancellár a birodalom ama hatalmai nevében beszélt-e, amelyek eddig a háborút folytatták? A választ erre a kérdésre minden szempontból rendkívül fontosnak tartja.

Fogadja, Uram, nagyrabecsülésem ismételt biztosítását.

Lansing Robert.

Wilson még nem válaszolt a monarchiának

Bécs, október 9. A Wiener Tageblatt szerint beavatott helyen magyarázatát igyekeznek adni, hogy Wilson miért nem válaszolt a központi hatalmaknak egyidejűen és miért válaszolt csak Németországnak. Semmi ok sincs arra a föltevésre, hogy Wilson eme

ténye mögött mélyebb szándék rejtőzik. A dolgot igen egyszerűen megmagyarázza az, hogy Németország előbb küldte el jegyzékét Wilsonnak, mint Ausztria-Magyarország és ezért késik a válasz.

Katonai és politikai körök fölfogása Wilson föltételeiről

Bécs, október 9. Illetékes katonai helyen Wilson jegyzékét illetően kijelentik, hogy a jegyzék magvát annak a második pontja képezi. Minden katonai szempontból pedig teljesen lehetetlen arra igennel válaszolni. — Itt oly sok körülmény játszik közre, hogy nem lehet a front feladásra gondolni a fegyverszünet megkötése előtt. Hogyan lehetne állásaink kiűritésére gondolni előzetes megállapodás nélkül? A fegyverszünet létrejötte előtt lehetetlen volna a kiűritést végrehajtani. A fegyverszünet előtt azonban tárgyalásokat kell folytatni. A jegyzék e pontja nem világos és feltétlenül tisztázásra vár.

Bécs, október 9. Wilson válasza a képviselőházban 5 órakor vált ismeretessé. Tartalma egyáltalán nem keltett meglepetést. Eleve föltették, hogy a béketárgyalás megkezdése bizonyos feltételekhez lesz kötve s ebben a megszállott belga és francia területek kiűritésébe lesz a főszerep. Ez már abból a visszhangból is kitűnik, amelyet a békejegyzék Franciaországban keltett. A továbbiakról megoszloak a vélemények. Német részen az a nézet, hogy Németország nem fogja magát elhatározni a belga megszállott területekről való elvonulásra. Ugy, hogy Wilson jegyzéke legfőlebb további diplomáciai eszmecserére vezethet. Tulajdonképeni béketárgyalásra e körök véleménye szerint pillanatnyilag nem lehet gondolni.

Clemenceau a fegyverszünet ellen

Berlin, október 8. A Vossische Zeitungnak jelentik Genéből: Clemenceau lapja, a Homme Libre, „Ne legyen fegyverszünet” címmel a következőket írja: A Wilson-féle feltételek alapján tárgyalni még nem jelenti azoknak elfogadását. Most mindenképp arról a kérdésről van szó, hogy ellenségeink ezeket a pontozatokat elfogadják-e, vagy sem. — Ennek kétségtelen megállapításához azonban nincs szükség fegyverszünetre.

Békekormány Ausztriában

Berlin, október 9. Egy könyvnyomatos lap tudósító közli a következőket: A Hussarekormány helyzete tarthatatlan, mert a csehok a közigazgatási bizottság kettéválasztása óta szóba sem akarnak állani a jelenlegi miniszterelnökkel és a délszlávok is éles ellenzékbe memek át, noha ez idő szerint még nem tá-

URANIA

Ma, csütörtökön
október 10.

Molnár Ferencz
színműve

Az ördög
5 felvonásban.

Beszélték:
B. Marton Erzsé, Kláry
Lotto, Kramer Leopold,
Várkonyi Mihály, Taday
Frigyos, Réthely Lajos.

Előadások kezdete
5, 7 és 9 órakor.

APOLLO

Ma, csütörtökön
október 10.

Mady Christians
és

Erich Kaiser Tietz
Biszereplésével

Örök

szerelem

Előadások kezdete
4 felvonásban.

Részvén-

gyermek

5 felvonásban.
Előadások kezdete:
5, 7 és 9 órakor.

Örök

szerelem

Részvén-

gyermek

madnak. A külügyi bonyodalmakra való tekintettel az osztrák politikusok nagy része és különösen az urakháza sok tagja, mulhatatlanul szükségesnek tartja, hogy határozottan békés színezetű kormány alakuljon, *lehetőleg Lammasch udvari tandésos vezetésével*, aki bizonyos tekintetben az ellenzéknek is rokonszenves, a nemzetiségek és a szociáldemokraták némi támogatására is számíthat, ámbar katolikus. A nemzetközi helyzet új férfiakat követel a kormányzás élére és Lammasch dr. dolga lenne megfelelő munkatársakat szerezni.

Burlán jegyzékére nincs válasz

Washington, október 9. A Reuter-ügynökség jelenti: Hivatalosan közlik: Az osztrák-magyar békejavaslatra adandó válasza *e pillanatban nem gondolnak*.

Az új török kormány

Berlin, október 8. A *Deutsche Zeitung* konstantinápolyi jelentése szerint nemcsak a nagyvezérségben állott be személyváltozás, amennyiben *Talaat* basa helyébe *Tevfik* basa szenátor lépett, hanem az egész kormány összetételében. *Enver* basa eddigi hadügyminiszter helyébe *Izzet* basa volt hadügyminiszter került. Külügyminiszteré az ellenzékhez tartozó *Achmed Riza* bég szenátort nevezték ki. Az új kabinet összetétele a török nép általános vékehajlandóságát tükrözteti vissza. — A kormányváltozás híre különben még nem érkezett meg a berlini török követségre.

Hollandia és a béke

Berlin, október 8. A *Frankfurter Zeitung* hágai jelentése szerint a németalföldi kormány a vasárnapi koronatanács után azon az állásponton van, hogy *még nem érkezett el az az időpont, amelyben békeközvetítő szolgálatait felajánlhatja*. Hogy azonban minden eshetőségre elkészüljön, a kormány a koronatanács határozata értelmében *betölti az üresedésben lévő washingtoni követségi állást*, amelyre *Crémer* volt gyarmatügyi minisztert nevezte ki.

A politika eseményei

Miniszterek a király előtt

Bécs, október 9. *Wekerle* Sándor miniszterelnök a holnapi napot is Bécsben tölti. — *Szterényi* József báró ma már visszautazott Budapestre. A miniszterek és államférfiak mai kihallgatása kizárólag külpolitikai kérdésekkel függ össze. *Windischgrätz* Lajos herceg és *Szterényi* József báró tárcájuk körébe tartozó ügyekről tettek jelentést.

Holnapra *Apponyi* Albert gróf és *Károlyi* Mihály gróf nyertek meghívást audienciára.

Budapest, október 9. *Wekerle* miniszterelnök mielőtt elutazott Bécsbe, megkérte *Szász* Károly elnököt a delegáció ülésével kapcsolatos elnöki intézkedések megtételére. Ez alkalommal arról is intézkedett, hogy a képviselőházat ülésre hívja össze. — A Ház csak akkor fog ülésezni, ha Bécsben lezajlottak a külpolitikával kapcsolatos események és a delegáció befejezte ülését.

A delegáció külügyi albizottságát keddre összehívták

Budapest, október 9. Félhivatalosan jelentik: A magyar delegáció külügyi albizottsága október hó 15-én, kedden délután négy órakor Bécsben ülést tart.

A pártvezérek a királynál

Budapest, október 9. A király a mai és a holnapi nap folyamán kihallgatáson fogadja a pártvezéreket.

Wekerle Sándor miniszterelnök, *Andrássy* Gyula gróf és *Tisza* István gróf már tegnap este Bécsbe utaztak és ma fogadta a

király őket. *Károlyi* Mihály gróf ma délután 3 órakor utazott, *Apponyi* Albert gróf pedig Éberhardról utazott Bécsbe. *Károlyit* és *Apponyit* holnap fogadja a király.

A munkapárt értekezlete

Budapest, október 9. A munkapárt csütörtökön este hét órakor tart értekezletet. Az értekezleten *Tisza* István gróf nyilatkozni fog a helyzetről.

Cambrai és St. Quentin közt visszanyomták a németeket

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, október 9. — Hivatalos jelentés.

OLASZ HARCTÉR.

Az olasz tüzéségi tüzelés az egész harc-vonal mentén tetemesen fokozódott. A *Daone* völgyben, az *Ets* mellett és a *Brentától* közvetlenül keletre gyalogsági harcokra került a sor, amelyek reánk nézve kedvezően folytak le.

BALKÁNI HARCTÉR.

Albániában a franciák és szerbek bevonultak az általunk kiürített *Elbassanba*. — *Ó-Szerbia* déli részén nem történt különös esemény.

NYUGATI HARCTÉR.

A *Verdun* mellett tegnap lefolyt súlyos védekező harcokban *Metzger* altábornagy osztrák-magyar csapatai díszreteresen részt vettek.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, október 9. A nagylőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Cambrai és St. Quentin között a csata újból fellángolt. Hatalmas tüzéségi tömegek harcbevételével és páncéloskocsik, meg repülőgépek összpontosításával az angolok a franciákkal és amerikaiakkal együtt a *Cambraitól* St. Quentinig terjedő harc-vonalunk ellen indultak támadásra. Az északi támadó szárnyon az ellenség rohamai súlyos küzdelem után megtörttek. Déljában a *Cambraitól* *Mont-Brechainba* vezető úttól nyugatra, az esti órákban is meghiusítottunk újabb ellenséges támadásokat. A *Le Chateau* felé vezető római országúton két oldalon sikerült az ellenségnek mélyebben betörni vonalainkba. — *Lökését* a *Vallincourt—Flincourt* vonalon és *Buñáistól* nyugatra fogtuk fel. A támadás jobb szárnyán az ellenség csak kis területnyereséget bírt elérni. A *Mont-Brechaintól* délre harcoló csapataink elülső állásaikba vertek vissza minden ellenséges támadást. A harci front közepének beförése következtében a szárnyak veszélyeztetése miatt este kénytelenek voltak szárnyukat visszavonni *Presnes le Grand* nyugati széléig.

A *Champagneban* a franciák és amerikaiak a *Somme* és az *Aisne* között nagy erők harcbevételével ismét megkezdtek támadásukat. Kezünkbe jutott parancsok szerint ismét frontunk áttörése volt a cél. Az ellenség csak *St. Etienne* két oldalán tudott behatolni vonalainkba. A délutáni órákban megindított ellentámadás az ellenséget ismét visszavetette.

A front többi részét erőteljes ellenlökésekkel megtisztítottuk az ellenségtől.

Az *Aisne* melletti részleges támadásokat vertünk vissza.

A *Maas* keleti partján az ellenség *Brabant* és *Arnes* között erős tűzhatás után támadott. A *Cousenvay-erdőbe* behatolt ellenséget ott megállítottuk.

A front többi részén harc-vonalunk előtt vertük meg az ellenséget.

LUDENDORFF,
első főszállás-mester.

A német esti jelentés

Berlin, október 9. A *Wolff-ügynökség* jelenti október 9-én este:

A *Cambrai* és *St. Quentin* közötti harc-téren hátrább levő állásokba visszavonultunk és *Cambrait* kiürítettük. A *Maas* mind a két partján az ellenség újabb támadásai fejlődtek ki.

Guskovot kivégezték

Stockholm, október 9. A *Nordisk Pressecentrale* pétervári jelentése szerint a februári forradalom első hadügyminiszterét, *Guskovot*, kivégezték.

Zalai Márk meghalt

A magyar közoktatásügynek mély gyászban: meghalt *Zalai Márk* nyugalmazott kereskedelmi iskolai tanár, a debreceni tanfériák nesztora, aki egész generációkat nevelt a kereskedelem számára, közel félszázados tanári működése alatt.

A debreceni kereskedelmi akadémiának alapításától kezdve, 1871-től fogva, tanára volt és ennél az iskolánál működött egészen 1903-ig, nyugalmába vonulásáig, kiváló eredménnyel. E mellett a szakirodalom terén is érdemes munkákat fejtett ki: Gyakorlati könyvviteltana és Forgalmi és kereskedelmi számtana uttörő munkái voltak ezen a téren. Több szépirodalmi művet is adott ki s a debreceni lapoknak is hosszú időn át buzgó munkatársa volt. A női kereskedelmi és ipari képzése eszméjének meggyőződéses előharcosa volt és ezen eszme megvalósítása érdekében nagyszabású agitációt fejtett ki, főleg a helyi lapokban; az ő cikkeinek eredménye nagyrésztben a női kereskedelmi tanfolyam és a női ipariskola létesítése. Huszonöt éves jubileuma alkalmával, 1896-ban, meleg ünneplésben volt része az egész város társadalma részéről, amely mindenkor elismerte a kiváló tanár érdemeit. Katedrájától való búcsúvétele után sem pihent meg: létesítette a gyakorlati kereskedelmi tanfolyamot, melyen a növendékek százait oktatta. Akik a debreceni pénzügyintézetknél, kereskedelmi és ipari vállalatoknál vezető pozíciót töltenek be, nagyrészt az ő tanítványai voltak s épen úgy, mint az egész város közönsége, a legnagyobb szeretettel emlékeznek az igazán jószágos lelkű, ideális tevékenységű öreg professzorra. Fáradságtalanul dolgozott ugyancsak utolsó pillanatáig, bár utolsó éveit mély gyászban töltötte, amely egyetlen fiának, *Zalai Béla* dr. budapesti tanárnak az orosz hadifogságban történt elhunytával érte 1915-ben. Fia örökölte az édesatyja kiváló tehetségét és a filozófiai irodalom terén kifejtett munkásságával a külföldön is tisztelt nevet szerzett; ezt a munkásságát nem kisebb tekintély, mint *Alexander Bernát*, gyönyörű megemlékezésben ismerte el, aki *Przemysl* elestéről írott cikkében méltatta az ugyanakkor foglyul esett *Zalai Béla* dr. iradalmi tevékenységét s többek között ezt írta róla: „A magyar tudományak is elesett egy *Przemysl vára*”.

Néhány napi szenvedés után tegnap halt meg *Zalai Márk*, kinek elhunytát őt leánya gyászolja. — Leányai közül a legidősebbnek férje *Körös Endre* dr., a pápai református tanítóképző igazgatója; másik leánya, *Keresztény Antalné*, a debreceni női pariskolának, harmadik leánya, *Tóth Árpádné*, pedig a debreceni református tanítóképző tanára.

Családja
delmi ak
recen tá
megöriz
delmi ak
volt nag
diszter
és innen
utcai ten
órákor.

A c
adta ki:

„Öz
gy a m
kái nev
datja, h
és leggo
Zalai
akadémi
munkás
szenved
hunyt. I

10-ikén

Akadémi

ház szer

ség után

örök pih

Aidas en

Erzsi, K

talné, E

kei. Dr.

Özv. dr

Körös E

ván, Er

Zalai E

ZI

Zalai

szomorú

idők már

fer vilma

ház ünne

siti a hal

tók szem

szép assz

szélnak s

Vilma ne

— F

zaja! —

— S

mondta a

Hang

gyermek

mióon e

atyja. A

tulajdon

ter. Egy

taít, akik

Ney Dáv

után nota

esárda t

kezett.

Egys

öreg Sin

— F

elyan, sz

— A

kes mad

lésével.

Ney

— E

A k

lolni s a

a szente

— F

Igy

Az s

kével hó

esorán

művésze

— N

Sing

mondott

nek. Pá

sülést k

igazgató

szinigaz

után ara

verseny

Családjának gyászában osztozik a kereskedelmi akadémia tanári kara és az egész Debrecen társadalma, amely kegyelettel fogja megőrizni Zalai Márk Emlékét. A kereskedelmi akadémia azzal is lerózza kegyeletét volt nagyérdemű professzora iránt, hogy dísztermében ravataloztatta föl a holttestet és innen kísérik ki Zalai Márkot a Kossuth-utcai temetőbe holnap, csütörtökön délután 3 órakor.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

„Özv. Zalai Márkné Bassó Laura úgy a maga, mint alulirt gyermekei és unokái nevében is mélyeséges fájdalommal tudatja, hogy szeretett hitvestársa, a legjobb és leggondosabb férfi, édesapa és nagyapa: Zalai Márk, a debreceni kereskedelmi akadémia nyugalmazott tanára, fáradhatatlan munkás életének 78-ik évében, néhány napi szenvedés után, i. hó 8-án éjjel csendes elhunyt. Drága halottunk hült tetemét i. hó 10-ikén délután 3 órakor a Kereskedelmi Akadémia dísztermében, a református egyház szertartása szerint tartandó végítészesség után, a Kossuth-utcai temetőbe kísérik örök pihenőre. Debrecen, 1918. október 9. Áldás emlékére! — Paula, dr. Kőrös Endréné, Erzs, Keresztesi Antalné, Irma, Turai Antalné, Emma, Tóth Árpádné, Ilonka, gyermekei. Dr. Kőrös Endre Keresztesi Antal, vejei. Özv. dr. Zalai Béláné, Máté Olga, menyje. Kőrös Emil, Béla, Klári és Ilus, Keresztesi István, Ernő és Böske, Turai Lenke, Tóth Iván, Zalai Emma és Zoltán, unokái.”

ZILAHY GYULÁNÉ

Zilahyné Singhoffner Vilma halálhíre meghatót szomorúsággal vették tudomásul Debrecenben. — Az idők már a múlt óceánjába veztek, midőn Singhoffner vilma a debreceni színház vezető felesége és a színház ünnepelt énekesnője volt, de az emlékeket felríszteti a halál megdöbbentő híre. A régi színházlátogatók szemében még fellángol az emlékek tüze, ha a szép asszony primadonna kiváló tulajdonságairól beszélnek s azokról a sikerekről, melyek Singhoffner Vilma nevéhez fűződnek.

— Felejthetetlen alakítása volt Lohengrin — Elzáia! — mondta egyik régi színházi habitué.
— Szárnyaló, szép, iskolázott hangja volt — mondta a másik.

Hangversenyénekesnőnek készült. Még játékos gyermek volt, nevető szemű, dalos ajkú kis leány, midőn egyszer nagy ünnepséget rendezett az édes anyja. Az öreg Singhoffner a budapesti Halászcserda tulajdonosa volt, egyszersmind közismert halászmester. Egy nagy fogás alkalmával meghívta a jóbarátait, akik között volt az Operaház nagyevű művésze, Ney Dávid is. A pompás halak s a nagyszerű borok után nádtászó fakadt fel a vendégek ajkán s a Halászcserda terraszán valóságos kis hangverseny keletkezett.

Egyszer csak felfigyel Ney Dávid s odaszól az öreg Singhoffnernek:

— Édes öregem, nem a kis lányod énekel ott olyan szépen?

— A Vilma? De bizony. Olyan az, mint egy énekes madár. Engem bizony sokszor zavar az éneklésével.

Ney Dávid előhívta a kis leányt.
— Énekelj csak gyöngyöm valamit!
A kis Vilma nem kérte magát, elkezdett dalolni s a nótá végén a híres operaénekes kimondotta a szentenciát:

— Ebből a lányból énekesnőt kell nevelni!
Igy lett énekesnővé Singhoffner Vilma.

Az sem érdektelen, hogy Zilahy Gyuláné is az énekesnővel hódította meg. Egy koncert után rendezett vacsorán a budapesti Nemzeti Színház akkori kedves művésze megkérdezte a művésznőtől:

— Nem lenne-e a feleségem?

Singhoffner Vilma nem sokáig habozott, igent mondott s rövid idő alatt neje lett a közkedvelt Zsiláné. Pár évi boldog házasság után Zilahy érvényesülést keresett a maga és felesége számára és színházgató lett. Előbb Aradon, majd Debrecenben volt színházgató és felesége mindkét városban egymás után aratta értékes sikereit. Akik tudták, hogy hangversenyénekesnőből lett színésznő, meglepetve bá-

multák, milyen hamar nemesedett és tökéletesedett a játéka. Mert játéknak tekintette ebben az időben az életet is. Szeretett jó társaságban, pezsgő mellett, szellemes tréfák között elszórakozni. Ilyenkor egyremásra szivta a nehéz és illatos egyiptomi cigarettákat, sőt ha a multság belenyúlt a késő éjszakába, rágyújtott egy-egy finom havannára is. Ha Parisban született volna, finom palotája lett volna a Boulevard d'Hausmannon, amelynek stílusos termeiben a művész- és íróvilág adott volna egymásnak randevut. Valami ilyesmire predesztinálta az egyénisége.

A magyar színházi viszonyok között azonban tehetsége nem bontakozhatott ki egészen. Debrecenben aratta utolsó nagy sikereit. 1913-ban távozott el tőlünk és Pestre költözött. Ettől kezdve betegeskedni kezdett, míg végre most asszonyi szépségének teljes érettségében, 45 éves korában elhunyt, a kedves emlékeknek egész koszorúját hagyva maga után...

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

CSÜTÖRTÖK: **Ördög**, vígjáték. A) bérlet. PÉNTEK: **Márványmenyasszony**, operett.

B) bérlet. SZOMBAT: **Tavas**, C) bérlet. VASÁRNAP: Délután: **Szambul rózsája**, operett. — Este: **Tavas**.

Vigszínház

CSÜTÖRTÖK: **Tatárjárás**, operett. PÉNTEK: **Csókpirulák**, bohózat. (Piros színlap.)

SZOMBAT: Délután: **Ördög**, vígjáték. Irodalmi délután, mérsékelt helyarákkal. — Este: **Csókpirulák**, bohózat. VASÁRNAP: Délután: **Egy szegény liliu története**, dráma. — Este: **Csókpirulák**.

Műsorváltozás. (A színházi iroda jelentése.) Honthy Hanna gyengélkedése miatt mindkét színház műsora ma változást szenved. A Csokonai-színházban A) bérletben Molnár Ferenc vígjátéka, az **Ördög**, kerül színpadra. A kitiűnő vígjátékban Oláh Ferenc mutatkozik be. — A Vigszínházban ma a **Tatárjárás** operett kerül színpadra. Holnap, pénteken, a Csokonai-színházban a **Márványmenyasszony** Honthy Hanna felléptével B) bérletben kerül színpadra. A **Tavas** operett első repíz-előadása szombaton lesz.

Csókpirulák. (A színházi iroda jelentése.) Pénteken kerül színpadra először a Vigszínházban a **Csókpirulák** című francia bohózat, amely egyike a legmulatságosabb szindaraboknak. A rendkívül kacagtató bohózat iránt nagy az érdeklődés.

Tatárjárás. (A színházi iroda jelentése.) Műsorváltozás következtében ma este a Vigszínházban a **Tatárjárás** operett kerül színpadra elsőrendű szereposztással.

Szombaton délután az Ördög. (A színházi iroda jelentése.) A Vigszínházban szombaton délután 3 órakor kezdettel, mérsékelt helyarákkal az **Ördög** vígjáték kerül színpadra. A főszereplők Verő Mártha és Oláh Ferenc lesznek.

Mády Christians és Erich Kaiser Tietz játszák a főszerepet az „**Örök szerelem**” című regényben az Apollóban.

Az ördög, Molnár Ferenc világhírű színműve, ma utoljára az Urániában. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Rekvirálják az anyagot és a munkacsoportot az erdélyi falvak újraépítésére. A hadműveletek folytán Erdélyben elpusztult épületek helyreállítása a szükséges anyag és a munkaerő hiányában nagy nehézségekbe ütközött. Ezeket a nehézségeket akarja megszüntetni a kormány azzal a rendelettel, amely szerint a szükséges építési anyagokat rekvirálja és kirendeli a szükséges munkaerőt. A rendelet hatálya kiterjed Beszterce-Naszód, Marostorda, Udvarhely, Csik, Háromszék, Brassó, Fogaras, Nagyszeben, Kis-

és Nagykovács, Hunyad és Krassószörény vármegyék területére. A rendelet értelmében a hadműveletek folytán elpusztult vagy megromlott épületek helyreállításához szükséges közszükségleti cikkek birtokosai cikkeikből a saját házi vagy gazdasági szükségleteikre megállapított mértéket meghaladó mennyiséget kötelesek a törvényhatóság első tisztviselőjének felszólítására a közigazgatási hatóságnak átengedni.

HIREK

— **Cseh egyetem Pozsonyban.** Prágából jelentik: A cseh közjogi demokraták pártja vasárnap Pilsenben gyűlést tartott, amelyen Nyemec képviselő ismertette a párt programját. Azt hirdette, hogy a csehek nem engedhetik a magyarországi tótokat a magyar imperializmus és a csehországi német kisebbséget a németek zsákmányául, de azt sem fogják tűrni, hogy a németek a népek örendelkezési jogáról szóló elvet földrajzi, történelmi és gazdasági szempontból alkalmazzák Csehország népeire. A párt kulturprogramja fő feladatnak tekinti, hogy három cseh egyetem létesüljön, még pedig Brünnben, Pilsenben és Pozsonyban.

— **Eljegyzés.** Balázs Magdát eljegyezte Kelen Hugó tart. főhadnagy.

— **Cukorkészletek bejelentése.** A közellátási hivatal ismételt felhívja a kereskedőket, kávésokat, cukrászokat és általában mindazokat, akiknek eladásra vagy ipari feldolgozásra szánt cukor van birtokukban, hogy az október 4-iki készletet haladéktalanul jelentésük be és az árpótlékot (100 kg.-ként 78 koronát) fizessék be rendes ivnagságu jegyzék kapcsán. Akinek október hó 4-ikén készlete nem volt, nemleges jelentést adjon be. A bejelentés elmulasztása kihágási eljárás megindítását vonja maga után.

— **Az erdélyi aranybányák.** Hunyad megyében tizenegy aranybánya működött. Ezek között a legnagyobb a brádi, amelyet egy német pénzesoport vásárolt meg, a boicai pedig az osztrákok kezébe került, akik nagy összeget fektettek be, hogy üzembe helyezték a bányát. Amíg a boicai bánya magyar kézn volt, nem törődött vele senki, az osztrákok azonban tudják, hogy milyen jövője van a bányának, nagy összegeket investálnak és egy év múlva nagyszámu munkással akarják megkezdeni az üzemet. A hunyadmegyei tizenegy aranybánya közül jelenleg csak három működik. Mindenesetre különös dolog, hogy a háború alatt, amikor tudvalevőleg az arany ára óriási módon növekedett, egy kormány sem gondolt a hunyadmegyei aranybányákra és engedte, hogy németek és osztrákok tegyék rá a bányákra a kezüket.

— **Borzalmas gyilkosság.** Miskolcra jelentik: Sajószentpéter községben borzalmas gyilkosság történt. Megölték a község egyik legmódosabb gazdáját: Lakatos Lajost. — A gyilkos az utcán lesett rá, fegyverével rálőtt, azután puskatussal agyba-főbe verte, a míg az öreg ember kiadta lelkét. — A holttestre másnap reggel akadtak rá. Két napig eredménytelenül nyomoztak, de aztán rájöttek, hogy a gyilkos Káposzta Lajos, a 34-ik gyalogezred tizedese, akit a meggyilkolt gazda saját fia bujtatott fel a gyilkosságra. A gyilkosságot azért követték el, mert a meggyilkoltnak szeretője volt, akire ráköltötte az egész vagyonát. A gyilkos katona kihallgatásakor beismerte, hogy ő gyilkolta meg a gazdát és azt mondta, hogy arra a meggyilkolt családjára bujtotta fel. Lakatos Lajos és István, akiket szintén elfogtak, bevallották, hogy ők bujtatták fel a gyilkost és azt vallották, hogy elviselhetetlen volt az életük az apjuk miatt.

— **Kis bölcső eladó.** Bika-bérház, II-ik emelet, 2. ajtó.

— **Halálozás.** Keszler Ábrahám és neje mélyen megilletődve tudatják, hogy Lajos fiuk 19 éves korában elhunyt. Temetése 1918. október 10-én d. e. 11 órakor Egyház-tér 5. sz. a. gyászháztól fog végbemenni.

— **A berlini kolerának eddig tizenhárom halottja van.** Berlinből jelentik: Október hó 8-ig hivatalosan tizenhét koleraesetet jelentettek. Ezek közül tizenöt a Linien-strassei lóvágóhidon történt, még pedig ketten a lóvágóhid alkalmazottai. A tizenhét eset közül két embernél, akik azon a vidéken laknak, a lóhusfogasztást nem lehetett bizonyosan megállapítani. Az összes betegeket és hozzátartozóikat kórházakba vitték és megfigyelés alá helyezték. A tizenhét beteg közül eddig tizenhárom meghalt. Ezenkívül két koleraeset fordult elő a Vilmos császár-csatorna mellett, Marienverde közelében. A két beteg közül egy asszony meghalt. — Valószínű, hogy ezek is Berlinből hurcolták be a kolerát.

— **Kereskedők figyelme.** Értesítjük a t. kartársakat, hogy az üzletek záróórása ügyében összehívott értekezlet közbejött akadályok miatt ma, esütörtökön délután 3 óra helyett 4 órakor fog megtartatni. A kereskedő társulat és az O. M. K. E. elnöksége.

— **Botrány a „Pillangókisasszony” nagyváradi előadásán.** Nagyváradról jelentik: Vasárnap délután a „Pillangókisasszony” előadásán olyan botrány történt a színházban, a milyen talán még nem is fordult elő fennállása óta. Már az előadás elején tapasztalható volt a zaj, amely teljesen tisztán felhatolt a színpadra is. Épen a legtragikusabb jelenet-hez ért az előadás, mikor „Pillangókisasszony” elénekli Bellasco gyönyörű és bána-tos altatódalát. A legdesztilláltabb csend mellett érvényesül a dal minden megindító és muzsikális szépsége. Ennél a jelenetnél há-gott tetőfokra a zaj. A diák helyen krakogtak, a karzatról hangosan lekiabáltak, a földszin-ten egymással tárgyaltak a nézők. A láрма oly nagy lett, hogy a zenekar nem tudta az éneklő Hevesy Mariskát kísélni. Erre Vá-rady Aladár karnagy kénytelen volt a zene-kart lekopogtatni. Az orkeszterben hirtelen-nében megszűnt a zenekar játszani. A közön-ség tovább folytatta a zavargó, lármás vi-selkedést. A szereplők a színpadon kínos szituációkban várták az incidens elmúlását. — Várady Aladár karnagy dicséretes erélye ve-tett véget a közönség illetlen magatartásá-nak. Várady Aladár felállt a karnagyi pulpi-tusra, a közönség felé fordulva harsány és kemény hangon felszólította a nézőket, hogy ne lármázzanak és viselkedjenek csendeseb-ben, mert különben nem folytatják az elő-adást. Erre a figyelmeztetésre a nézők za-longó része észretért és a pár percig tartó pauza után folytathatták az előadást.

— **A hadseregek borszüksége.** A földmiv-velésügyi miniszter elrendelte, hogy mind-azok, akik akár saját termésű, akár mással közös szőlőjükből terméséből az ez évi szüret alkalmával legalább 100 hl. mustot állítanak elő, kötelesek a megszürt mustnak seprő nél-kül számított 5 százalékát kitevő bort a fegyveres erő hordalék ellátásának céljára átengedni. Akiének csak fajboruk termett, mástól vásárolt bort is beszolgáltathatnak, annak azonban legalább 8 és fél Malligand-fokosnak kell lenni, vagy pedig jogosítva van-nak az igénybevétel 300 koronával megvál-tani. Az igénybevett borért hektoliterenkint 550 korona térítés jár. Aki e rendelet rendel-kezéseit megszegi, 6 hónapig terjedhető elzá-rással és 2000 koronáig terjedhető pénzbün-teréssel büntetendő.

— **Felakasztotta magát a tűz miatt.**

Szombathelyről jelentik: Tegnapi hajnalban vigyázatlanságból tűz támadt a gyórvári he-gyven lévő Bakos István házában. A házbe-lik az égő házból kisebb égési sebekkel me-nekiültek ki, de Bakos István annyira szívére vette a szerencsétlenséget, hogy egy közeli szílfára istrággal felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már meghalt.

— **Vérhasjáró Temesvárott.** Temes-várról jelentik: Az utóbbi hetekben számos vérhasmegbetegedés történt. A járvány ter-jedésének megakadályozására a városi ta-nács minden intézkedést megtett és a vérhas elleni védekezésre falragaszokon tette figyel-messé a város közönségét.

— **Gyorsírásban teljes jártassággal bíró gépirónót keresünk.** Írásbeli ajánlatok lehető-leg személyesen nyújtandók be Hegedűs és Sándor cégnél, Ferenc József-ut 34. sz.

Mindenfajta tőköt minden mennyiségben veszünk.
Szállítási igazolványról gondoskodunk.
Kepes és Kármán
Debrecen, Piac-u. 63. Telefon 564 vagy 1173.

JÁNOSI ZOLTÁN ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történelmi tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6 —
finom velin papíron K 8 —
kötve mindgyik 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.

Legjobb

Minden színben kapható.

CSIKOS

Saját érdekben próbálja meg.

RUHAFESTÉK.

Kapható mindenütt.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szögig 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár-és ünnepnapokon 10 szögig 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kövér betűkkel nyomot-tak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zá-logcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Mustot veszek. Hordót adok. Cím a kiadóhivatalban.

Arccrémek,

Puderek, illatszerek kímélve, fogcrémek, száj-vizek, arcfestékek, szepítő-vizek a legolcsóbban beszerezhetők
Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél „Arany-egyszarvu” gyógyszerár (színház mellett.)

Lapkihordó asszony

jó fizetés mellett felvétetik a kiadó-hivatalban.

Eladó
a Szoboszlói uton 3 hold tanvás fekete szántóföld. Városból 4 km-re Erte-kezhetni: Gazdák Bank-jánál.

VENNEK
Debreczenben egy modern 4—5 szobából és mellékhelyiségekből, tágas udvarral ellátott házat.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

VISZKETECSÉGET, SÖMÖRT, RÜHT

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti, törvényesen védett „SKABOFORM-KENŐCS”. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Flesch-félel kérjünk. Próbátégely K 3.—, nagy tégely K 5.—, családi tégely K 12.—. Kapható a helyi gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél rendelhető: **Dr. Flesch E.** „Korona” gyógytára, Győr. Vételnél a „SKABOFORM” védjegyre figyeljünk.

MEGHÍVÓ.

A „Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság” alakuló közgyűlését

1918. évi október hó 13-ik napján d. e. 10 órakor tartja a Hegedüs és Sándor cég Ferenc József-ut 34. sz. alatt levő irodahelyiségében, melyre a részvényjegyzőket tisztelettel meghívják
Debreczen, 1918 október 8.

az alapítók.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési elnök és két jegyzőkönyvhitelítő választása.
2. Az alaptőke jegyzési eredményének bemutatása kapcsán a meg-alakulás kimondása.
3. Alapszabályok megállapítása.
4. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok választása.
5. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-ut 49., a főpostával szemben.